

Praedinius Gymnasium

PTA klas 4

2019-2020

september 2019

INHOUDSOPGAVE PTA 2019/2020 :

1	Algemene informatie	
1.1	De Tweede Fase in klas 4	3
1.2	De periode-indeling in het schooljaar 2019-2020 en belangrijke data.	4
1.3	Het onderwijs in de Tweede Fase	5
1.4	Het examendossier	5
1.5	Tips en adviezen	6
1.6	De begeleiding	7
2	Regelingen	
2.1	Regeling met betrekking tot inleveren van B- en C-toetsen	8
2.2	Het inhalen en/of herkansen van toetsen	9
2.2.1	Ziekmelding bij toetsen	9
2.2.2	Het inhalen van toetsen	9
2.2.3	Het herkansen van toetsen	10
2.2.4	Uitsluiting van herkansing(en) vanwege absenties	11
2.2.5	Vershil van mening over de beoordeling van toetsen	11
2.3	Overgang	
2.3.1	Algemene uitgangspunten	12
2.3.2	Overgangsnormen klas 4 schooljaar 2019-2020	13
2.3.3	Herexamen	14
2.4	Handhaving resultaat en bij niet bevorderen	14
3	Programma van toetsing en afsluiting	
3.1	Overzicht van de toetsen in klas 4	15
3.2	Toegestane hulpmiddelen	16
3.3	Toetsrooster 2019-2020	17
3.4	PTA per vak 2019-2020	18
4	Examenregelgeving	37
5	Bijlagen	
1.	De mediatheek en de 'koepel'	44
2.	Informatie website, zermelo, leerlingenmail	45
3.	Het vak LO in de Tweede Fase	46
4.	Richtlijnen overstap wiskunde B naar wiskunde A	48

Examenreglement en Examenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.m.b.o. van Openbaar Onderwijs Groep Groningen

Niet opgenomen in dit boekje/bestand. Zie website school.

**Bij het ter perse gaan van het PTA zijn altijd enkele zaken of nog niet bekend of nog niet juist aan te geven. De nieuwste versie is op de website van het Praedinius gymnasium te raadplegen: www.praedinius.nl.*

Procedure errata PTA

Het PTA is met zorg opgesteld door de secties en de schoolleiding. Het PTA valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolleiding. Het kan voorkomen dat in de loop van het schooljaar blijkt dat het PTA onjuistheden bevat of dat bijstelling van het PTA nodig is.

Wanneer een leerling of docent meent dat er sprake is van een onjuistheid, dan is de mentor eerste aanspreekpunt. Indien nodig overlegt de mentor met de schoolleiding over een passende oplossing. De schoolleiding zal, in samenspraak met de coördinator PTA, de leerlingen en betrokken sectie(s) zo spoedig mogelijk per mail informeren over het erratum en de aanpassing van het PTA. De aanpassing zal eveneens gepubliceerd worden op de website. De MR wordt door de schoolleiding geïnformeerd over de onjuistheid en de wijze waarop de aanpassing van het PTA tot stand is gekomen. Waar dat aan de orde is, zullen erratum en aanpassing gemeld worden bij de inspectie.

1 ALGEMENE INFORMATIE

1.1 De Tweede Fase in klas 4.

De Tweede Fase houdt in, dat een leerling voor het onderwijs in de bovenbouw moet kiezen uit vier profielen: Cultuur en Maatschappij (CM), Economie en Maatschappij (EM), Natuur en Gezondheid (NG) en Natuur en Techniek (NT). Het Praedinius heeft er bewust voor gekozen om leerlingen de mogelijkheid te geven de definitieve keuze nog even uit te stellen. Daarom worden er drie verschillende stromen in klas 4 aangeboden, 4M, 4N en 4T. Met stroom 4M is de profielkeuze CM en EM mogelijk. Met stroom 4N is NG zonder meer mogelijk, NT alleen als ook natuurkunde is gekozen. Afhankelijk van een keuze voor geschiedenis en aardrijkskunde en/of economie zijn CM en EM ook nog mogelijk. De stroom 4T is een bewuste keuze voor een technische richting met het vak Onderzoeken & Ontwerpen (O&O).

Behalve voor het uitstel van keuzemoment heeft de school er ook voor gekozen om in het programma voor *alle* leerlingen van klas 4 het vak filosofie op te nemen. Het wettelijke programma in de Tweede Fase VWO bestaat uit een algemeen deel, een verplicht profieldeel, een profielkeuzevak en een deel vrije ruimte, waarin een examenvak van minstens 440 slu (studielasturen) gekozen moet worden. Samen is dit in klas 4, 5 en 6 minimaal 2700 studielasturen. Op een gymnasium komen hier voor de verplichte klassieke taal 120 slu bij, aangezien de belasting voor een klassieke taal in de bovenbouw 660 slu bedraagt.

Door de keuzes die de school gemaakt heeft (drie stromen in klas 4, verplicht filosofie in klas 4), wordt een gedeelte van de vrije ruimte ingevuld: wie in zijn programma van klas 5 en 6 geen filosofie opneemt, heeft in klas 4 feitelijk een deel van de vrije ruimte gebruikt voor deze vakken. Hetzelfde geldt voor een vak uit klas 4, dat een leerling niet in het profiel van zijn uiteindelijke keuze nodig heeft.

In klas 5 komt de definitieve keuze voor de examenvakken aan de orde. Een leerling kan in zijn definitieve examenpakket alleen die vakken kiezen die al in klas 4 gevolgd zijn. Informatie hierover wordt in de loop van dit cursusjaar door de decaan en de mentor verstrekt en in maart 2020 zullen de leerlingen hun definitieve examenpakket kiezen.

Veel vakken hebben niet in elke periode evenveel uren. Omwille van het 55-minuten rooster is het schooljaar ingedeeld in vier periodes. Elke periode bestaat uit ca. 8 lesweken met daarin tussentoetsen en opdrachten. Elke periode wordt afgesloten door een toetsweek. Voor elke periode is een nieuw lesrooster van kracht. Sommige vakken worden gedurende een periode niet gegeven.

In de lessentabel staan in periode 2,3 lessen voor PG+. Dit zijn verplichte lessen. De behaalde resultaten komen tot uitdrukking in een cijfer dat deel uitmaakt van de bevorderingsnormen en wordt vermeld op het eindrapport.

Het actuele (jaar)rooster is altijd te vinden via de website van de school (www.praedinius.nl). Wijzigingen zijn te raadplegen via Zermelo.

1.2 Periode-indeling schooljaar 2019-2020 en belangrijke data klas 4

Per.	Datum	Activiteiten
1	woe 28 aug t/m vr 1 nov	Lessen periode 1
	woe 4 sept t/m do 5 sep	Schoolfotograaf
	do 19 sep	Ouderavond klas 4
	di 15 t/m vr 19 okt	Toetsweek 1, eerste deel
	za 20 t/m wo 30 okt	Herfstvakantie
	do 31 okt t/m vr 1 nov	Toetsweek 1, tweede deel Gemiste A-toetsen worden ingehaald in de herkansingsronde van de A-toetsen van periode 2
2	ma 4 nov. t/m vr 17 jan	Lessen periode 2
	di 5 nov t/m do 7 nov	Inhaal toetsweek 1
	za 21 dec t/m zo 5 jan	Kerstvakantie
	vr 10 jan t/m vr 17 jan	Toetsweek 2. Gemiste A-toetsen worden ingehaald in de herkansingsronde van de A-toetsen van periode 2
3	ma 20 jan t/m vr 27 mrt	Lessen periode 3
	wo 22 jan	Lesvrije dag
	ma 27 jan t/m wo 29 jan	Inhaal toetsweek 2
	di 4 feb t/m do 6 febr	Opgeven herkansing A-toetsen TW1+2
	ma 10 feb t/m do 13 feb	Herkansing/inhaal A-toetsen TW1+2
	za 15 febr t/m zo 23 feb	Voorjaarsvakantie
	di 25 feb	Lesvrije dag
	vr 20 mrt t/m vr 27 mrt.	Toetsweek 3. Gemiste A-toetsen worden ingehaald in de herkansingsronde van de A-toetsen periode 3
4	ma 30 mrt t/m vr 19 jun	Lessen periode 4
	di 31 mrt t/m do 2 apr	Inhaal toetsweek 3
	ma 13 apr	Tweede Paasdag
	di 14 apr t/m do 16 apr	Opgeven herkansing A-toetsen TW3
	ma 20 apr t/m do 23 apr	Arbeidsproject
	vr 24 apr t/m di 5 mei	Meivakantie
	wo 6 mei t/m ma 11 mei	Herkansing/inhaal A-toetsen TW3
	do 21 mei t/m zo 24 mei	Hemelvaartvakantie
	ma 1 jun	Tweede Pinksterdag
	vr 12 jun	Lesvrij
	ma 15 jun t/m vr 19 jun	Toetsweek 4 (A-toetsen worden gepland in de weken voor de toetsweek)
	di 16 jun t/m do 18 jun	Opgeven herkansing A-toetsen periode 4.
	ma 22 jun t/m di 23 jun	Inhaal TW 4
	di 23 jun	Herkansing/inhaal A-toetsen P4
	vr 3 juli	Promotie in de Nieuwe Kerk; aansluitend begint de zomervakantie
		Vakantie tot maandag 17 augustus.

De schoolleiding kan besluiten van bovenstaande data af te wijken, indien dat voor een goede voortgang van de lessen en/of toetsen noodzakelijk wordt geacht.

1.3 Het onderwijs in de Tweede Fase

Een vwo-leerling moet gedurende 40 weken 40 klokuren aan het schoolwerk besteden; een gymnasiumleerling zelfs meer dan dat. De 40 klokuren zijn te verdelen in de uren waarin de leerling les heeft of begeleiding van een vakdocent krijgt en de klokuren die de leerling onbegeleid besteedt aan zijn schoolwerk, deels op school en deels thuis.

Als een docent door ziekte of anderszins een keer verhinderd is om les te geven, blijven de toetsstof en het toetsmoment in principe hetzelfde. De leerlingen worden geacht zelfstandig verder (te kunnen) werken aan de stof.

Als door lesuitval een rooster ontstaat met een gat van meer dan drie tussenuren kan een leerling bij de bovenbouwondersteuner het verzoek doen om vrijstelling van (een deel) van de lessen die het gat veroorzaken. Een gat van drie tussenuren of minder of het hebben van een enkele les op een dag zijn geen grond voor het verkrijgen van vrijstelling.

1.4 Het examendossier

Het eindexamen waarmee de Tweede Fase in klas 6 wordt afgesloten bestaat uit twee onderdelen: **het schoolexamen (SE)** en **het centraal examen (CE)**

Het schoolexamen heeft de vorm van het zogeheten "examendossier". Gedurende de periode waarin een vak wordt gegeven, werkt de leerling aan de invulling van het schoolexamen en wordt het dossier gevuld met toetsen en werkstukken. Dit begint in beperkte mate in klas 4, neemt in klas 5 toe en loopt door tot het einde van klas 6 (tot vlak voor het centraal examen)

Het schoolexamen kent de volgende onderdelen:

- a. theoretische toetsen **(A-toetsen)**
- b. praktische toetsen **(B-toetsen)**
- c. het handelingsdeel **(C-toetsen)**
- d. het profielwerkstuk **(PWS)**

Deze onderdelen vormen samen de stof voor het schoolexamen.

Alle onderdelen van het schoolexamen (SE) moeten in orde zijn om deel te kunnen nemen aan het centraal examen (CE).

In hoofdstuk 3 is van ieder vak het "Programma van Toetsing en Afsluiting" (PTA) opgenomen. Bij iedere toets staat aangegeven of het gaat om een A-, B- of C-toets (= SE-toets), om een proefwerk (P-toets), een PO (praktische opdracht) een vocatoets (evt. met grammatica), een tussentoets (die wordt becijferd), of een diagnostische toets (niet becijferd). Er staan in dit schema ook P-toetsen, deze tellen alleen voor de overgang en worden niet in het examendossier opgenomen. Voor P-toetsen is dit PTA niet bindend.

De SE-toetsen van elke leerling worden voor het examendossier bewaard. De vorderingen van de leerling worden, zoals gebruikelijk, bijgehouden door de docent en ook ingevoerd in het leerlingvolgsysteem van de school. Ook alle werkstukken, verslagen e.d. die meetellen voor het SE worden op school bewaard. Een half jaar nadat een leerling van school is gegaan, kunnen de werkstukken na schriftelijk verzoek opgehaald worden.

De formele regelingen ten aanzien van het examendossier zijn opgenomen in hoofdstuk 4. Deze regelingen zijn gebaseerd op het Examenbesluit en het Examenreglement van Openbaar Onderwijs Groep Groningen.

1.5 Tips en adviezen

Het lesprogramma van klas 4 is gebaseerd op 1640 klokuren per jaar. Dat is vanwege de klassieke taal dus zelfs iets meer dan de 40 werkweken van 40 klokuren waar de wetgever van uitgaat voor de bovenbouw van het atheneum. De beschikbare lestijd is eerlijk verdeeld over alle vakken die je in klas 4 hebt, naar rato van het wettelijk vastgesteld aantal sluis (studielasturen) voor ieder vak. Aangezien het aantal daadwerkelijk beschikbare lesweken kleiner is dan het aantal weken in het rekenmodel van de wetgever moet een leerling een deel van de wettelijk voorgeschreven sluis in eigen beheer maken (in het weekend of de schoolvakantie), naast de reguliere huiswerktijd. De conclusie is duidelijk: wie tijdens de lessen te weinig werkt, heeft veel huiswerktijd nodig. Wie zijn huiswerktijd niet goed plant, komt vermoedelijk in de knel met activiteiten in zijn of haar vrije tijd.

In het algemeen

- Bedenk dat een goede planning de basis is voor alles wat je doet. Neem dus de moeite om een planning te maken, ook als je dat in de onderbouw nooit deed.
- Bekijk alle jaarschema's van de vakken en noteer je eigen programma in je agenda. Geef daarin aan wanneer je moet beginnen met een tijdrovende klus. Bedenk dat een inleverdatum een uiterste datum is!
- Realiseer je goed wat het doel is van je werkzaamheden en hoeveel tijd je voor iedere studieactiviteit nodig denkt te hebben.
- Ga pas daarna aan het werk en waak ervoor dat je niet onevenredig tijd besteedt aan iets wat je leuk vindt, als dat ten koste gaat van de dingen die je minder leuk vindt.
- Houd in de gaten hoeveel tijd je met een klus bezig bent; maak daarvoor een logboek (schrijf daarin per vak op wat je doet en hoeveel tijd je eraan besteedt). Zo'n logboek stelt je in staat keuzes te maken en prioriteiten te stellen.
- Probeer zelf zo goed mogelijk vast te stellen, wat je begrijpt en wat niet en raadpleeg een docent als je iets niet goed snapt.
- Stap naar je mentor toe, als je merkt dat je te lang bezig bent met je huiswerk, dat je teveel mist van wat een docent vertelt, dat je het maken van een planning moeilijk vindt enz. In periode 1 zal de mentor extra aandacht besteden aan studievoordigheden en dus ook aan plannen.
- Evalueren. Het is belangrijk om na te denken over verrichte werkzaamheden en gemaakte fouten. Van gemaakte fouten leer je als je deze begrijpt. Het is dan ook belangrijk te weten wat de bedoeling was van de in een toets gestelde vragen. Is dat niet duidelijk, vraag er je docent dan naar. Bovendien kun je met je mentor naar je leerproces kijken: beter en sneller werken is aantrekkelijk!
- Voer opdrachten schriftelijk uit. "Dat weet ik wel" leidt tot onzorgvuldige afhandeling en is niet controleerbaar in een later stadium.
- Houd je schoolmail goed in de gaten! Meer dan in de onderbouw zul je door de mentor of conrector via de mail op de hoogte gehouden worden van zaken die belangrijk zijn, zoals roosters voor toetsweken en inhaaltoetsen.

Een docent kan in de beperkte lessen die er per vak nog zijn, niet altijd alles controleren. Er ligt ook een verantwoordelijkheid bij de leerling zelf. Controle door de docent kan wel steekproefsgewijs gaan. Een vaksectie heeft het recht om de activiteit van de leerling in de lessen en zijn inzet bij het uitvoeren van huiswerk in de eindcijferbeoordeling mee te laten wegen.

Het eindcijfer voor het schooljaar wordt bepaald door een combinatie van het gewogen gemiddelde van alle becijferde toetsen en een beoordeling voor inbreng en inzet. Hoe het eindcijfer tot stand komt staat in de PTA's per vak (3.4).

1.6 De begeleiding

A. *De mentor*

Ook in klas 4 heeft iedere leerling een mentor. De mentoren dragen samen zorg voor de leerlingbegeleiding. In voorkomende gevallen wordt daarbij een beroep gedaan op de bovenbouwondersteuner en/of het IBAT (Intern Begeleidings- en AdviesTeam). De mentor besteedt individueel maar ook klassikaal aandacht aan het proces van plannen en leren studeren, en oefent daar enige controle op uit. In periode 1 is er daarvoor een extra mentoruur waarin expliciet aandacht besteed zal worden aan planning en studievaardigheden. Wanneer je vindt dat je bepaalde leervaardigheden niet beheerst, kun je daarin begeleiding krijgen.

B. *De Decaan*

Aan het eind van klas 4 moet je definitief je profiel hebben gekozen. In het voorjaar van 2020 moet er een voorlopige keuze gemaakt worden. Ter voorbereiding van deze keuze kun je de beroepenvoorlichtingsdagen in Groningen, beroepenvoorlichtinggroningen.nl op 18, 19 en 21 november 2019, volgen. Deze avonden zijn zeker de moeite waard om te bezoeken.

Het is ook goed om alvast te oriënteren op de tijd na het Praedinius Gymnasium. Vanuit school word je daarbij geholpen door je mentor en de decanen, dhr. Boonstra en mevr. Reinalda. Het decanaat bevindt zich in de koepel, locatie Turfsingel. Wanneer er vragen zijn kan de leerling gerust een keer binnenwandelen of een gesprek aanvragen. Daarnaast is er allerlei foldermateriaal en zijn boekjes over studies en universiteiten beschikbaar. Op www.studiekeuze123.nl is veel informatie te vinden over bijvoorbeeld de open dagen van opleidingen.

Voor een afspraak met de decaan mail je naar:

h.boonstra.praedinius@o2q2.nl

of

decaan@praedinius.nl (mevrouw W. Reinalda)

C. *De vertrouwenspersonen.*

Persoonlijke zaken die je niet goed kwijt kunt of wil aan je mentor, kunnen besproken worden met een vertrouwenspersoon. Mevrouw A. Henssen heeft deze functie op school. Zij weet ook waar je buiten school terecht kunt voor hulp.

Voor leerlingen met medische vragen, lichamelijke klachten en andere problemen is de schoolarts bereikbaar, mevrouw N. de Jong-van der Veer (nancy.de.jong@wij.groningen.nl)

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-1113111.

2 REGELINGEN

2.1 Het inleveren van B- en C-toetsen

Voor het inleveren van B-toetsen (praktische opdrachten) gelden de volgende regels:

1. De in het PTA-boekje opgenomen inleverdata zijn de uiterste data waarop de opdracht moet zijn voltooid en - indien van toepassing - bij de docent moet zijn ingeleverd.
2. Als een leerling het werk ter verbetering terugkrijgt, moet deze de opdracht binnen 14 dagen verbeterd aan de docent retourneren.
3. Levert de leerling de toets niet op de vastgestelde datum in, dan kan hij verplicht worden elke schooldag na afloop van de reguliere lessen tot 17.00 uur aanwezig te zijn, totdat de opdracht is voltooid. Gedurende deze periode kan hem de toegang tot de lessen voor het betreffende vak ontzegd worden.
4. Bij in gebreke blijven van de leerling, kan er geen eindcijfer worden gegeven voor het betreffende vak en is de leerling niet bevorderbaar naar klas 5

Voor het inleveren van C-toetsen gelden de volgende regels:

1. De in het PTA-boekje opgenomen inleverdata zijn de uiterste data waarop de opdracht moet zijn voltooid en - indien van toepassing - bij de docent moet zijn ingeleverd.
2. Als een leerling het werk ter verbetering terugkrijgt moet deze de opdracht binnen 14 dagen verbeterd aan de docent retourneren. Is het dan weer niet in orde dan kan de leerling een **nieuwe** opdracht krijgen.
3. Levert de leerling de toets niet op de vastgestelde datum in, dan kan hij verplicht worden elke schooldag na afloop van de reguliere lessen tot 17.00 uur aanwezig te zijn, totdat de opdracht is voltooid. Gedurende deze periode kan hem de toegang tot de lessen voor het betreffende vak ontzegd worden.
4. Zonder afronding van deze C-toetsen kan de desbetreffende leerling niet worden bevorderd. Wie bij aanvang van overgangsvergadering dit werk niet naar behoren afgerond heeft, kan niet bevorderd worden. De leerling ontvangt het rapport pas als het achterstallige werk naar behoren gedaan is.

Wanneer aan enige opdracht op de laatste lesdag niet is voldaan, is de leerling verplicht de rest van het schooljaar op school aan het werk te zijn tot de promotie of totdat het werk ingeleverd is. Ongeoorloofde absentie hierbij wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar.

Is de leerling voor het begin van de nieuwe cursus nog steeds in gebreke, dan wordt hij verplicht het achterstallige werk alsnog te verrichten op school tussen 8.30 en 17.00 uur. Pas als aan alle verplichtingen is voldaan, wordt de leerling tot de lessen van het volgende schooljaar toegelaten.

2.2 Het inhalen en/of herkansen van toetsen

2.2.1 Ziekmelding bij toetsen

Een ziekmelding moet door een ouder/verzorger voor aanvang van de toets(en) telefonisch worden doorgegeven via het absentienummer: 050 3210533.

De meldkamer dient tevens per e-mail (meldkamer@praedinius.nl) een korte toelichting te ontvangen over de reden en vermoedelijke duur van de afwezigheid

Een ziekmelding voor een tweede toets op een toetsdag in de toetsweek moet door de leerling persoonlijk worden gedaan bij de functionaris van de meldkamer.

Een ziekmelding voor alleen de eerste toets op een toetsdag met meerdere toetsen dient van te voren door een ouder/verzorger overlegd te worden met de school.

2.2.2 Het inhalen van toetsen

Inhalen van proefwerken en A-toetsen

Proefwerken die *tijdens de toetsweek* niet gemaakt konden worden wegens ziekte (zie hierboven voor de regels in deze), worden ingehaald volgens een gecoördineerd rooster. Dit gebeurt zo spoedig mogelijk na de toetsweek en na afloop van de reguliere lessen van die dag. Dit rooster wordt algemeen bekend gemaakt op Zermelo en via een e-mail aan de hele jaarlaag direct na afloop van de toetsweek. Alle leerlingen worden geacht regelmatig hun schoolmail te checken; het niet gelezen hebben van een mail is geen geldige reden om een inhaaltoets niet te maken.

Indien een leerling zonder geldige reden is weggebleven bij een proefwerk in de toetsweek, moet hij/zij de toets inhalen en zullen op het behaalde cijfer twee punten in mindering gebracht worden.

A-toetsen die tijdens de toetsweek niet gemaakt konden worden wegens ziekte (zie hierboven voor de regels in deze), worden ingehaald volgens een gecoördineerd rooster. Dit gebeurt samen met de herkansingen en na afloop van de reguliere lessen van die dag.

Bij het deelnemen aan inhaaltoetsen gelden de volgende regels:

1. Absentie bij een inhaaltoets dient in alle gevallen volgens de hierboven beschreven regels van te voren aan de meldkamer gemeld te worden.
2. Een leerling die op het inhaalmoment van een proefwerk ongeoorloofd afwezig is, verspeelt het recht op het alsnog inhalen van de toets; de betreffende toets wordt becijferd met een 1,0.
3. Een leerling die zonder geldige reden lessen verzuimt voorafgaande aan het inhaalproefwerk wordt het recht op inhalen, ook met terugwerkende kracht, ontzegd; de betreffende toets wordt becijferd met een 1,0.
4. De leerling dient zelf te zorgen voor de toegestane hulpmiddelen, tenzij door de docent(en) van het vak anders is voorgeschreven. Deze hulpmiddelen moeten voldoen aan de eisen die de school daaraan stelt. Deze zijn hieronder te vinden in paragraaf 3.2.
5. Op het inhalen van A-toetsen zijn tevens de regels van toepassing die op voorschrift van het Bevoegd Gezag gelden in zake de Examenregelgeving (zie hoofdstuk 4).

Inhalen van vocabulairetoetsen en andere tussentoetsen.

Indien een leerling een vocabulairetoets of andere tussentoets niet heeft gemaakt, moet deze in principe ingehaald worden. Daarbij geldt het onderstaande:

1. Deze toets mag alleen ingehaald worden als de leerling door ziekte (of daarmee vergelijkbare overmacht) niet in staat was deze te maken. De leerling is dan door de ouder ziek gemeld op de gebruikelijke wijze (telefonisch via het absentienummer

(050 3210533) aan het begin van de lesdag). Indien een leerling gedurende de betreffende lesdag ziek naar huis is gegaan, levert de leerling de eerste dag van herstel bij de meldkamer een herstelmelding in en de eerstvolgende les bij de docent een door de ouders/verzorgers ondertekend briefje in.

2. In de eerstvolgende les na de gemiste toets maakt de leerling met de docent afspraken over het moment van inhalen. In principe wordt de gemiste toets binnen een week ingehaald. Het kan voorkomen, dat er een gecoördineerd moment is voor het inhalen van gemiste vocabulaire toetsen.
3. Indien de leerling niet (op de juiste wijze) is ziek gemeld, dan is de toets ongeoorloofd gemist. Op de inhaaltoets worden 2,0 punten in mindering gebracht ten opzichte van het cijfer dat de leerling heeft behaald volgens de reguliere normering.
4. Indien een leerling op het afgesproken moment de gemiste toets niet inhaalt, kan de docent in dat geval in overleg met de mentor voor het niet gemaakte werk het cijfer 1,0 noteren.

2.2.3 Het herkansen van toetsen

Om leerlingen in de gelegenheid te stellen tegenvallende resultaten van SE-toetsen te verbeteren is de onderstaande herkansingsregeling van kracht.

Voor alle proefwerken, vocabulairetoetsen en tussentoetsen geldt dat deze niet herkanst kunnen worden.

Algemeen

De volgende algemene regels zijn van kracht:

- Per jaar mag een leerling voor één vak maximaal één herkansing maken.
- Proefwerken mogen niet herkanst worden
- Een inhaaltoets mag niet herkanst worden

In het jaaroverzicht in 1.2 staat wanneer herkansingen en de inschrijvingen zijn. Inschrijving voor herkansingen wordt gedaan in Itslearning. Deelname aan de herkansingen zonder inschrijving is niet mogelijk.

Klas 4

- In klas 4 mogen maximaal **twee** A-toetsen worden herkanst.
- Na periode 2 mogen maximaal twee A-toetsen worden herkanst uit periode 1 of 2
- Na periode 3 mogen maximaal twee A-toetsen worden herkanst uit periode 3
- Na periode 4 mogen maximaal twee A-toetsen worden herkanst uit periode 4
- De herkansingsdata staan vermeld in de tabel op bladzijde 2 van dit PTA-boekje
- De rekentoets valt buiten de herkansingsregeling, dat wil zeggen, iedere leerling die dat wil mag de rekentoets eenmaal herkansen. Het hoogste cijfer telt.

Advies: wees vooral na periode 2 terughoudend in het gebruik van je mogelijkheden tot herkansing: je hebt maar twee herkansingen in klas 4 en er komen dan nog heel wat toetsen! Kijk ook goed in de verschillende vak-pta's naar de gewichten van de A-toetsen voor de overgang en voor je schoolexamen om te bepalen of het maken van een herkansing lonend is.

Regels bij het herkansen van A-toetsen

Bij het deelnemen aan herkansingstoetsen gelden de volgende regels:

1. Een leerling moet zich tijdig en op de door de school kenbaar gemaakte wijze opgeven voor de herkansing(en).
2. Indien een leerling afziet van het deelnemen aan een opgegeven herkansing en dit uiterlijk 24 uur van tevoren aan de meldkamer gemeld heeft, behoudt de leerling een herkansingsmogelijkheid voor een *andere* toets. Indien een leerling zich niet tijdig of niet correct heeft afgemeld, wordt ervan uitgegaan, dat de leerling gebruik

- gemaakt heeft van de betreffende herkansingsmogelijkheid.
3. Een leerling die op de afgesproken tijd afwezig is, ongeacht de reden, verspeelt in principe het recht op het herkansen van de toets; het oorspronkelijk behaalde cijfer blijft staan. Absentie bij een herkansing dient in alle gevallen volgens de hierboven beschreven regels van tevoren bij de meldkamer gemeld te worden.
 4. Een leerling die zonder geldige reden lessen verzuimt voorafgaande aan de herkansingstoets, wordt het recht op herkansing, ook met terugwerkende kracht, ontzegd; het oorspronkelijk behaalde cijfer blijft staan.
 5. De leerling dient zelf te zorgen voor de toegestane hulpmiddelen, tenzij door de docent(en) van het vak anders is voorgeschreven. Deze hulpmiddelen moeten voldoen aan de eisen die de school daaraan stelt. Deze zijn hieronder te vinden in paragraaf 3.2.
 6. Op het herkansen van A-toetsen zijn tevens de regels van toepassing die op voorschrift van het Bevoegd Gezag gelden in zake de Examenregelgeving (zie hoofdstuk 4).

Herkansing van een toets, die aantoonbaar niet vanwege aan leerlingen te wijten redenen is mislukt.

Als in een klas door meer dan 50% van de leerlingen voor een toets een cijfer lager dan 5,5 is behaald, kan een herkansing gegeven worden.

- Deze herkansing vindt plaats binnen een redelijke termijn, maar niet voordat het mislukken van de toets met de klas grondig geëvalueerd is en mogelijkheid tot reparatie van kennis en vaardigheden gegeven is.
- De docent kan zelf het besluit nemen tot een herkansing en deelt dit aan de directie mee.
- Doet de betreffende docent dit niet, dan kan de mentor of een groep van tenminste 5 leerlingen bij de directie een verzoek tot herkansing indienen. Dit verzoek dient met redenen omkleed te zijn.
- De directie neemt, de betrokken partijen gehoord hebbend, een beslissing. Deze beslissing is bindend.
- Betreft de geboden herkansing een gecoördineerde toets, dan kan de directie aan leerlingen uit andere klassen met een cijfer lager dan een 5,5 de mogelijkheid tot herkansing geven. Uiteraard hoeft een leerling niet van de geboden mogelijkheid gebruik te maken.

2.2.4 Uitsluiting van herkansing(en) vanwege absentie

Ieder veelvoud van 4 ongeoorloofde verzuimuren per schooljaar leidt tot:

- mogelijke uitsluiting van een klassikale/algemene herkansing;
- het verlies van één herkansingsmogelijkheid.

De schoolleiding besluit over uitsluiting en informeert de leerling hierover. Dit besluit wordt schriftelijk aan de ouder(s)/verzorger(s) bekend gemaakt.

Leerlingen die een of meer extra vakken doen en daardoor lessen willen missen, hebben daarvoor toestemming nodig van docent en mentor. Dit verzuimrecht vervalt onmiddellijk als een leerling de toets voor het vak waarvoor hij verzuimrecht heeft onvoldoende maakt, niet verschijnt op toetsen die verplicht zijn of zijn toestemming aantoonbaar heeft misbruikt. Dit wordt door de docent aan de schoolleiding meegedeeld.

2.2.5 Verschil van mening over de beoordeling van toetsen

Wanneer een leerling en een docent van mening verschillen over de beoordeling van een toets, geldt de volgende regeling. In principe beslist de docent. Alleen als de standpunten ver uiteen blijven liggen, kan de leerling zich tot de mentor wenden. De docent wordt daarna

gehoord waarna de directie een beslissing neemt. De leerling moet binnen 14 dagen na teruggave van het cijfer dit bezwaar indienen bij de mentor. Als de leerling zich ook met het besluit van de directie niet kan verenigen, kan hij zich binnen 14 dagen schriftelijk richten tot de Schoolexamencommissie. Dit schrijven dient de gronden voor het meningsverschil te bevatten en mede ondertekend te zijn door een van de wettelijke vertegenwoordigers. Binnen wederom 14 dagen doet de commissie een bindende uitspraak.

2.3 Overgang

2.3.1 Algemene uitgangspunten

- Een leerling die is afgewezen op grond van de bevorderingsnormen (zie 2.3.2) kan door de mentor, bovenbouwondersteuner of conrector op de bespreeklijst worden gezet.
- De bespreking van leerlingen die op deze wijze op de bespreeklijst zijn gekomen, kan leiden tot de volgende uitkomsten: afwijzen, bevorderen of een herexamen.
- Een leerling die een herexamen heeft opgelegd gekregen op grond van de bevorderingsnormen (zie 2.3.2) kan door de mentor, bovenbouwondersteuner of conrector op de bespreeklijst worden gezet.
- De bespreking van leerlingen die op deze wijze op de bespreeklijst zijn gekomen, kan leiden tot de volgende uitkomsten: bevorderen of een herexamen.
- Voor leerlingen met dezelfde cijferconstellatie kan de uitkomst van de bespreking verschillend zijn.
- Het cijfer voor het vak LO levert maximaal één compensatiepunt op.
- Het cijfer op de rekentoets telt als vak mee bij het eindrapport en wordt op het eindrapport vermeld. De rekentoets leidt tot maximaal één tekortpunt en maximaal één compensatiepunt.
- Op het eindrapport komt het gemiddelde cijfer van de gevolgde PG+-onderdelen te staan. Het cijfer op het eindrapport leidt tot maximaal één tekortpunt en maximaal één compensatiepunt.
- Indien de leerling 2 of 3 tekortpunten heeft voor (één van) de klassieke talen, brengt de vergadering een advies uit over de vraag of het zinvol is de schoolloopbaan op het Praedinius Gymnasium te vervolgen. Daarnaast zijn de overige overgangsnormen van toepassing.
- Een leerling die voor de tweede keer in hetzelfde leerjaar of in twee opeenvolgende leerjaren doubleert, moet zijn schoolcarrière elders voortzetten.

N.B.

1. Een herexamen heeft een verplichtend karakter.
2. In klas 4 kan een leerling geen vakken laten vallen.

2.3.2 Overgangsnormen klas 4 schooljaar 2019-2020

De overgangsnormen van klas 4 naar klas 5 zijn gebaseerd op de gedachte, dat een leerling een reële kans heeft om voldoende te presteren in het volgende leerjaar. In de overgangsnormen van klas 4 naar klas 5 is ook rekening gehouden met de eisen die gesteld zijn om te slagen voor het eindexamen in klas 6.¹

Tabel overgangsnormen klas 4

Cijfers	Minimum compensatiepunten voor bevorderen
5	0
4	2
5 5	2
5 5 5	4
4 5	4

1. Leerlingen zonder tekortpunten worden automatisch bevorderd.
2. Voor leerlingen met tekortpunten gelden de regels in bovenstaande tabel. Wel moet worden voldaan aan de regels ten aanzien van de kernvakken (zie hieronder).
3. Leerlingen met een constellatie aan tekortpunten die in de tabel niet voorkomt, zijn afgewezen.

Ten aanzien van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde gelden de volgende normen:

- a. De leerling mag maar voor één van de kernvakken bij de overgang een 5 hebben. Wanneer er tweemaal een 5 voor een kernvak staat, moet de leerling in een van de vakken een herexamen afleggen. Bij driemaal een 5 voor de kernvakken is de leerling afgewezen.
- b. Wanneer de leerling een 4 voor een van de kernvakken heeft, moet de leerling in dat vak een herexamen afleggen. Wanneer de leerling een 4 en een 5 voor een kernvak heeft, is de leerling afgewezen.
- c. Een 3 is niet toegestaan bij een van de kernvakken; daarmee is de leerling afgewezen.

N.B. Voor leerlingen uit de n-stroom en t-stroom geldt:

Leerlingen uit de n-stroom of de t-stroom die in klas 5 verder gaan in het profiel EM of CM, mogen van hun profiel- of profielkeuzevakken (dus niet de algemeen verplichte of vrije keuzevakken) die niet worden gekozen in klas 5, één vak niet laten meetellen voor de overgang. Het eindcijfer van dat vak moet tenminste een 4,0 zijn.

¹ Om te slagen is het maximum aantal onvoldoenden twee (2x5 of 1x4 en 1x5) en een gemiddelde van 6,0 over alle vakken vereist. Daarnaast geldt dat het gemiddelde cijfer van het CE tenminste een 5,5 dient te zijn. Ook mag een leerling bij het Centraal Examen ten hoogste eenmaal het eindcijfer vijf mag hebben voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.

2.3.3 Herexamen

Een herexamen:

- wordt opgelegd door de lesgevende docenten
- wordt afgelegd in een onvoldoende vak
- omvat een door de sectie vastgesteld deel van de stof
- wordt door twee docenten van dezelfde sectie volgens een van tevoren vastgesteld en na afloop aan de leerling meegedeeld model gecorrigeerd.
- het cijfer dat behaald wordt op het herexamen vervangt het *eindcijfer* van het betreffende vak.
- de leerling is bevorderd indien de eindlijst na het herexamen voldoet aan de bevorderingsnormen, daarbij is er niet langer sprake van een bespreekzone of mogelijkheid tot herexamen. In alle andere gevallen wordt de leerling na herexamen afgewezen.
- als de leerling het herexamen gehaald heeft, wordt op het eindrapport de aantekening gemaakt: "bevorderd na herexamen".

2.4. Handhaving resultaten bij niet bevorderen in klas 4

Alle A-toetsen worden overgedaan, ongeacht het in het voorgaande jaar behaalde resultaat. B-toetsen die lager becijferd zijn dan een 7,0 worden overgedaan.

B-toetsen die becijferd zijn met een 7,0 of meer, mogen blijven staan.

Praktische opdrachten die geen B-toets zijn worden in principe overgedaan, tenzij docent en bovenbouwondersteuner in overleg anders besluiten.

Per C-toets beslist de betreffende sectie of de toets al dan niet moet worden overgedaan.

Activiteiten vallend onder het handelingsdeel van de moderne vreemde talen en Nederlands worden in overleg met de vakdocent(en) 50-100% herhaald.

Ten aanzien van activiteiten, die vallen onder het handelingsdeel van andere vakken, wordt door de bovenbouwondersteuner een besluit genomen in overleg met de desbetreffende vakdocent(en).

De door vrijstellingen vrijkomende studielasturen mogen worden besteed aan dossieropdrachten van het volgende leerjaar. Deze tijd kan in overleg met de mentor ook besteed worden aan vakken waarin de leerling zwak is.

3. Programma van toetsing en afsluiting

In de loop van het schooljaar kunnen secties/docenten, in overleg met de schoolleiding, aanpassingen doen in het deel van het PTA dat betrekking heeft op de overgang. Deze aanpassingen zullen tijdig met de betrokken leerlingen worden gecommuniceerd.

3.1 Overzicht van de toetsen in klas 4

Vak	P / PO / A / B-toetsen in :				C-toetsen in:			
	P1	P2	P3	P4	P1	P2	P3	P4
Klas 4								
Nederlands	P	P	P	PO	C			
La T&C	P	A	P	A				
Gr T&C	P	A	P	A				
Frans		P	P	PO				
Duits		P	P	P				
Engels	P	P	P	P				
Filosofie	P	A		P				
Geschiedenis	PO		P	P				
Aardrijkskunde		P	A, PO	A				
Maatschappijleer*	A	A	A	B				
Economie	P		P, PO	P				C
Wiskunde A/C	P	P	P	P				
Wiskunde B	P	P	P	P				
Natuurkunde	P	B		P				
Scheikunde	P	B	A					
Biologie		P	A	B				C
O&O**	PO	PO	PO	PO				C
TeHaTex		PO	PO	P, PO				
LO	Moet voldoende zijn: aanwezigheidsplicht							
Rekenen			toets					

*De B-toets bij maatschappijleer is het cijfer dat op het verslag van het arbeidsproject wordt gehaald;

3.2 Overzicht van de toegestane hulpmiddelen bij proefwerk of A-toets

Vak	Toegestane hulpmiddelen bij proefwerk of A-toets in klas 4
Nederlands	woordenboek
Gr T&C	woordenboek, inclusief grammatica-overzicht
La T&C	woordenboek, inclusief grammatica-overzicht
Aardrijkskunde	Atlas (zelf meenemen), 54 ^e druk
Filosofie	woordenboek Nederlands
Maatschappijleer	woordenboek Nederlands*
Geschiedenis	woordenboek Nederlands*
Economie	gewone rekenmachine
Wiskunde	grafische rekenmachine**
Natuurkunde	gewone rekenmachine + Binas (6 ^e druk)
Scheikunde	gewone rekenmachine + Binas (6 ^e druk)
Biologie	gewone rekenmachine + Binas (6 ^e druk)

* waarbij geldt dat bij verklaringen de maatschappijwetenschappelijke/historische definitie leidend is

** modellen die zijn toegestaan:

- TI-84 Plus T vanaf versie OS 5.1, de basisversie met LED lampje (voorkeur);
- TI-Nspire CX (alleen de versie zonder CAS)
- TI-84 Plus CE-T vanaf versie OS 5.1.5

3.3 Toetsrooster 2019-2020

In de tabel staat de week waarin een toets of proefwerk gegeven wordt. Zie ook de vak-PTA's voor meer informatie over deze toetsen. Huiswerkoverhoringen mogen altijd gegeven worden.

klas 4	2019-2020	tussentoetsen/voca's /B-toetsen: in de les vet = voor alle leerlingen	proefwerken/A-toetsen: gecoördineerd op een vast uur
	periode 1	PO's: gs, o&o	
W35	week 1: wo 28/8 – vr 30/8		
W36	week 2: ma 2/9 – vr 6/9		
W37	week 3: ma 9/9 – vr 13/9		
W38	week 4: ma 16/9 – vr 20/9	En	
W39	week 5: ma 23/9 – vr 27/9	na, ec, La	
W40	week 6: ma 30/9 – vr 4/10	fi, Ne, Gr	
W41	week 7: ma 7/10 – vr 11/10	En	
W42	week 8: ma 14/10 – vr 18/10	toetsweek 1 (vanaf di)	Ne, La, Gr, Mij (A), Fi, Wi, Sk, Na, Ec.
W43	herfstvakantie	herfstvakantie	herfstvakantie
W44	week 9: do 31/10 – vr 1/11	vervolg toetsweek 1	
	periode 2	PO's: o&o, te + B na en sk	
W45	week 1: ma 4/11 – vr 8/11		
W46	week 2: ma 11/11 – vr 15/11	rekentoets	
W47	week 3: ma 18/11 – vr 22/11	En	
W48	week 4: ma 25/11 – vr 29/11	Fa, La	
W49	week 5: ma 2/12 – vr 6/12	na, ak, fi	
W50	week 6: ma 9/12 - vr 13/12	Gr, Ne	
W51	week 7: ma 16/12 – vr 20/12	Fa, Du, En	
W52/1	kerstvakantie	kerstvakantie	kerstvakantie
W2	week 8: ma 6/1 – do 9-1		
W3	week 9: vr 10/1 – vr 17/1	toetsweek	Ne (90), La (A), Gr (A), Mij (A), En, Du, Fa, Wi, Bio, Ak, Sk, Fi (A).
	periode 3	PO's: ak, mij, ec, te, o&o (tussenverslag)	
W4	week 1: ma 20/1 – vr 24/1		
W5	week 2: ma 27/1 – vr 31/1		
W6	week 3: ma 3/2 – vr 7/2		
W7	week 4: ma 10/2 – vr 14/2	Fa, En	
W8	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie	voorjaarsvakantie
W9	week 5: ma 24/2 – vr 28/2	Ne, sk, bio	
W10	week 6: ma 2/3 – vr 6/3	gs, La	
W11	week 7: ma 9/3 – vr 13/3	Gr, Fa, Du	
W12	week 8: ma 16/3 – do 19/3		
W13	week 9: vr 20/3 – vr 27/3	toetsweek	Ne, La, Gr, En, Du, Fa, Mij, Wi, Sk(A), Bio (A), Ak (A), Ec, Gs,
	periode 4	PO's: Ne, Du, Fa, te, o&o + B bio en arbeidsverslag,	
W14	week 1: ma 30-3 – vr 3-4		
W15	week 2: ma 6/4 – vr 10/4	Fa	
W16	week 3: di 14/4 – vr 17/4	ak	
W17	Projectweek (arbeidsproject)		
W18	meivakantie		
W19	week 4: wo 6/5 – vr 8/5	En	
W20	week 5 ma 11/5 – vr 15/5	arbeidsversl, Du, La	
W21	week 6: ma 18/5 – wo 20/5	Fa, na,	
W22	week 7: ma 25-5 – vr 29-5	Gr, gs	
W23	week 8: di 2/6 – do 5/6		Ak (A)
W24	week 9: ma 8/6 – do 11/6		La (A), Gr (A)
W25	week 10: ma 15-6 – vr 19/6	toetsweek	En, Fi (90), Wi, Na, Ec, Gs, Te

3.4 PTA per vak

Klas 4	Nederlands		Toetssoort	Tijds- duur	Weging overgang	Weging SE	Opmerkingen
Periode	Globale leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Literatuur (leesautobiografie)* Romananalyse (verhalen en roman) Poëzieanalyse Lezen moderne roman	Dautzenberg (hoofdstuk 9 en 11), docentmateriaal Dautzenberg (hoofdstuk 10), docentmateriaal	C P SO	 55 40	 2 1		
2	Spelling, interpunctie, formulering Schrijfvaardigheid (betoog) Lezen moderne roman	Nieuw Nederlands (blz. 137-180), docentmateriaal Nieuw Nederlands (blz. 49-67, 123- 136)	TT P	40 90	2 2		400 woorden
3	Woordenschat Leesvaardigheid Lezen moderne roman	Nieuw Nederlands (blz. 207-224) Nieuw Nederlands (blz. 11-48, 123- 136)	SO P	40 55	1 2		
4	Spreekvaardigheid (literair referaat) Lezen moderne roman	Nieuw Nederlands (blz. 107-123), Dautzenberg, Literom, Lexicon van literaire werken, Kritisch literatuur lexicon, hand-out	PO		2		Presentatie in de les
Weging SE							

*Dit is het eerste onderdeel van de C-toets Leesdossier.

Klas 4	Latijnse taal en cultuur		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal / 26	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond	Gelezen stof P1	P	55	4		
	Vertaaltoets	ongeziene vertaling	V	30	2		
2	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond	Gelezen stof + vertaling	A	90	4	(A1) 1/18	
	Tussentoets	Woorden en grammatica uit gelezen tekst	V	30	2		
3	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond	Gelezen stof P3	P	55	4		
	Vertaaltoets	ongeziene vertaling	V	30	2		
4	Lectuur teksten en culturele achtergrond	Gelezen stof + vertaling	A	90	4	(A2) 1/18	
	Tussentoets	Woorden en grammatica uit gelezen tekst	V	30	2		
1234	(Vertaal)opdracht in de les	Naar eigen invulling docent	V	40	2		
Weging SE totaal	Klas 5 (A3) 2/18 + (A4) 2/18 +(A5) 3/18	klas 6 (A6) 4/18 + (A7) 5/18					

Klas 4	Griekse taal en cultuur		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal / 26	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond Vertaaltoets	Gelezen stof P1 ongeziene vertaling	P V	55 30	4 2		TT in week 6
2	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond Tussentoets	Gelezen stof + vertaling Woorden en grammatica uit gelezen tekst	A V	90 30	4 2	(A1) 1/18	TT in week 6
3	Lectuur authentieke teksten en culturele achtergrond Vertaaltoets	Gelezen stof P3 ongeziene vertaling	P V	55 30	4 2		TT in week 6
4	Lectuur teksten en culturele achtergrond Tussentoets	Gelezen stof + vertaling Woorden en grammatica uit gelezen tekst	A V	90 30	4 2	(A2) 1/18	TT in week 6
1234	(Vertaal)opdracht in de les	Naar eigen invulling docent	V	40	2		
Weging SE totaal	Klas 5 (A3) 2/18 + (A4) 2/18 +(A5) 3/18	klas 6 (A6) 4/18 + (A7) 5/18					

Klas 4	Frans		Toetssoort	tijdsdu ur	Weging overgang totaal / 12	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Geen Frans						
2	Vocabulaire Grammatica Lees-/luister-/schrijf- /spreekvaardigheid	voca en zinnen luister- en leesvaardigheid grammatica en schrijfvaardigheid	SO SO-vaard. PW	30 55 55	1 1 2	-	
3	Vocabulaire Grammatica Lees-/luister-/schrijf- /spreekvaardigheid	voca en zinnen luister- en leesvaardigheid grammatica en schrijfvaardigheid	SO SO-vaard. PW	30 55 55	1 1 2	-	
4	Vocabulaire Grammatica Lees-/luister-/schrijf- /spreekvaardigheid	Vocabulaire/zinnen/grammatica luister- en leesvaardigheid spreekopdracht	SO SO-vaard. PO (10 uur)	30 55 	1 1 2	-	Inleveren week 5
Weging SE totaal	Klas 5: (A1) 1/16	Klas 6: (A2) 1/16 + (A3) 6/16 + (A4) 4/16 + (A5) 4/16				-	

Klas 4	Duits		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal / 24	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	<i>Geen Duits</i>						
2	Leesvaardigheid (Oefenen MC teksten) IC cijfer *	Leesteksten VoGra Kap.1 VoGra Kap.2	P V	45 30	4 2 1	nvt	
3	Schrijfvaardigheid Gez. boek lezen IC cijfer *	Schrijfvaardigheid Vragen mbt boek VoGra Kap.3 VoGra Kap.4	P V	45 30	4 2 1	nvt	
4	DDR-Project IC cijfer *	Inleveren (groeps)opdracht VoGra Kap.5 Spreekvaardigheid Luistervaardigheid	PO V SpreekV LuisterV	45 30 10 30	4 2 1 2 1	nvt	
Weging SE totaal*	Klas 5 (A1) 2/ 20	Klas 6 (A2) 5/20 + (A3) 4/20 + (A4) 5/20 + (A5) 4/20					

Klas 4	Engels		Toetssoort + duur	tijds duur	Weging overgang totaal / 19	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Book test I	novel from our selection	C	10	-	nvt	
	Formal Letter Writing	Cambridge instructions	SO	40	2		
	Listening test	Cambridge practice	SO	45	2		
2	Book test II	novel from our selection	C	10	-	nvt	
	Speaking: conversation skills	Cambridge practice	SO	10	2		
	Literature I	Reader I	P	55	3		
3	Essay writing	Cambridge practice	SO	40	2	nvt	
	Reading & Use of English	Cambridge practice	P	55	3		
4	Speaking: literature	book + story from our selection	SO	10	2	nvt	
	Literature II	Reader II	P	55	3		
Weging SE totaal		geen SE toetsen tot klas 6					

NB: Er mag bij geen van de toetsen een woordenboek gebruikt worden.

Klas 4	Filosofie		Toetssoort	Tijds duur	Weging overgang	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toets stof (precies)	P/A/B				
1	Sociale filosofie	Syllabus + aantekeningen	P1 TT1	55	2 1	- -	
2	Mensbeelden	Syllabus + aantekeningen	A1 TT2	90	2 1	1/15 -	Week 5
3	geen						
4	Syllogistiek & argumenteren	Syllabus + aantekeningen	P	90	2*	-	
Weging SE totaal*	Klas 5 8/15	klas 6 6/15					

* Toets bestaat uit 2 delen (logica en argumentatie); het toetscijfer is het gemiddelde van de 2 deoltoetsen (beide afgerond op één decimaal).

Klas 4	Geschiedenis		Toetssoort	Tijds duur	Weging overgang	Weging SE*	Opmerkingen
<i>Periode</i>	<i>Globale Leerstof</i>	<i>Toetsstof (precies)</i>	<i>P/A/B/C/V</i>				
1	Bronnenopdracht	Geen	PO		3		
2							
3	Tijdvak 1, 2 en 3	Stof uit het boek (H1, 2 en 3) + al het uitgereikte materiaal en aantekeningen + KA's 1 t/m 12	P SO	55 30	3 1		toegestaan hulpmiddel: woordenboek Nederlands, waarbij historische definities leidend zijn.
4	Tijdvak 4 en 5	Stof uit het boek (H4 en 5) + al het uitgereikte materiaal en aantekeningen + KA's 1 t/m 22	P SO	55 30	3 1		toegestaan hulpmiddel: woordenboek Nederlands, waarbij historische definities leidend zijn.
Weging SE totaal	klas 5: (A1) 2/14 + (A2) 2/14 + (B1) 1/14 + B2 1/14	klas 6: 8/14					

Klas 4	Aardrijkskunde		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal /	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1							
2	Arm & Rijk hoofdstuk 1 + 2	Hoofdstuk 1 + 2 + vragen	P * TT	55 30	2x 1x		
3	Arm & Rijk rest Arm & Rijk toegepast Klimaatvraagstukken hoofdstuk 1 + 2	Hele boek Arm & Rijk + vragen	A * PO	90	4x 2x	(A1) 2/18	Tijdsbesteding PO buiten de les: ca 10 uur.
4	Klimaatvraagstukken rest	Hele boek klimaatvraagstukken + vragen	A * TT	90 30	4x 1x	(A2) 2/18	
Weging SE totaal	Klas 5 A3 (3/18)+ A4 (3/18)+ B (2/18)	klas 6 A5(3/18)+A6 (3/18)					

* De sectie kan besluiten om een prestatie/ inzetcijfer samen te stellen dat maximaal 3x meetelt.

Klas 4	Maatschappijleer		Toetssoort	Tijdsduur	Weging overgang	Weging SE*	Opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Parlementaire democratie en politieke besluitvorming	Leerdoelen bij H1 (Boek <i>Dilemma</i>) Tussentoets: C-toets: begrippen (deze moet een 80% score opleveren. Bij zakken wordt deze doorgeschoven naar P2, inclusief begrippen P2. Bij wederom zakken wordt deze doorgeschoven naar P3 etc.)	A1 C1	55	1 V	(A1) 1/4	Toegestaan hulpmiddel bij de A-toetsen: woordenboek Nederlands, waarbij maatschappijwetenschappelijke/historische definities leidend zijn.
2	Rechtsstaat	Leerdoelen bij H2 (Boek <i>Dilemma</i>)	A2 (C2)	55	1 (V)	(A2) 1/4	Toegestaan hulpmiddel bij de A-toetsen: woordenboek Nederlands, waarbij maatschappijwetenschappelijke/historische definities leidend zijn.
3	Verzorgingsstaat + Pluriforme Maatschappij	Leerdoelen bij H3 en 4 (Boek <i>Dilemma</i>)	A3 (bestaat uit 75% stof P3 en 25% PO) (C3)	55	1 (V)	(A3) 1/4	Toegestaan hulpmiddel bij de A-toetsen: woordenboek Nederlands, waarbij maatschappijwetenschappelijke/historische definities leidend zijn.
4			B Verslag Arbeids-Project		1	(B) 1/4	Examencijfer ML: (A1+A2+A3+B)/4. Dit cijfer wordt gecombineerd met het cijfer voor het Profielwerkstuk (PWS) in klas 6. Op deze twee onderdelen mag het afzonderlijke cijfer niet lager dan een 4 zijn.

Klas 4	Economie		Toetssoort + duur	tijds duur	Weging overgang totaal / 11	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Kiezen en ruilen	Praktische Economie, Schaarste, Geld en Handel hoofdstuk 1 + hoofdstuk 2, paragraaf 1 + uitgereikt materiaal en aantekeningen	SO	40	1		
	Uitgereikt materiaal en aantekeningen, Resultatenrekening en Balans, de marketingmix	Praktische Economie, Schaarste, Geld en Handel, Hoofdstuk 1 en 2 + uitgereikt materiaal en aantekeningen	P	55	2		
2	Geen economie						
3	Geld en handel	Praktische opdracht, eigen onderzoek, uitgereikt materiaal en aantekeningen, Resultatenrekening en Balans, de marketingmix	PO	---	1		Praktische opdracht, moet voldoende zijn
		Praktische Economie, Schaarste, Geld en Handel hoofdstuk 3 + uitgereikt materiaal en aantekeningen	P	55	2		
4	Markt, Vraag en aanbod en bedrijfseconomie	Praktische Economie, Vraag en Aanbod hfd 1 + hfd 2 + uitgereikt materiaal en aantekeningen	C	--			Opgaven moeten ingeleverd zijn
			P	55	2		
Weging SE totaal*	Klas 5 (A1) 1/4 + (A2) 1/4	klas 6 2/4					

Klas 4	Wiskunde A/C		Toetssoort	tijdsduur	Weging overgang	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	4 VWO A/C: H2, H4, V1, Rekenen 3F (wordt apart getoetst begin P2)	4 VWO A/C: H2, H4, V1	P	55	2	-	
2	4 VWO A/C: H6, H8A, H8C, logisch redeneren, V3	4 VWO A/C: H6, H8A, H8C, logisch redeneren, V3	P	55	2	-	
3	4 VWO A/C: H5, logaritme, V2 en V4 (behalve telproblemen)	4 VWO A/C H5, logaritme, V2 en V4	P	55	2	-	
4	4 VWO A/C: H1, H3 en H7	4 VWO A/C: H1, H3 en H7	P	55	2	-	
	Dossier			-	3	-	dossier-> Docent bepaalt (evt. twee halfjaardossiers)
Weging SE totaal	Klas 5 WiA (B) 2/12 +(A1)3/12 Klas 5 WiC: (B) 2/12 +(A1)3/12	Klas 6 WiA (A2) 3/12 + (A3) 4/12 Klas 6WiC: (A2) 3/12 +B (1/12) (A3) 3/12					

Klas 4	Wiskunde B/D		Toetssoort	Weging overgang	Weging SE*
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V		
1	Vergelijkingen, machtsregels, functies en grafieken	4VWO B/D 11e ed. H1, H2, H3	P (55)	2	-
2	Afgeleide functies, getaltheorie	4VWO B/D 11e ed. H6, H9	P (55)	2	-
3	Exponentiële functies, lijnen, logaritme	4VWO B/D 11e ed. H4, H5, materiaal logaritme	P (55)	2	-
4	Goniometrische functies, vectoren	4VWO B/D 11e ed. H7, H8 & extra vectorenmateriaal	P (55)	2	-
	Dossier		-	3	-
Weging SE totaal	Klas 5 (A1) 3/13 +(A2) 2/13	klas 6 (A3) 4/13 +(A4) 4/13			

Klas 4	Natuurkunde		Toetssoort	tijds duur (min)	Weging overgang totaal / 10	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Mechanica	Stevin (1.1 t/m 1.3) Stevin (1.1 t/m 2.3 + Gravitatie)	TT P	40 55	1 2		
2	Mechanica Modelleren	Stevin Gravitatie + luchtweerstand + modelleren (16.2) Het gaat hier om vaardigheden, zie bijbehorende lessen.	TT B	40 55	1 2	(B1) 1/10	Reken op 10 uur HW-tijd ter voorbereiding van de B-toets
3	Geen natuurkunde in P3						
4	Trillingen en golven	Stevin (6.1 t/m 6.2) Stevin (6.1 t/m 7.3)	TT P SI*	40 55 --	1 2 1		
Weging SE totaal	Klas 5 (A1) 2/10 + (B2) 1/10	klas 6 (A2) 3/10 + (A3) 3/10					

*Gedurende het jaar wordt nog een extra cijfer gegeven (SI), waarvan de docent bepaalt hoe dat cijfer tot stand komt. Het is waarschijnlijk dat dit cijfer deels door digitoetsen wordt bepaald.

Klas 4	Scheikunde		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal /	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Bouw van stoffen (stof klas 3) Chemisch rekenen Bindingen	Bouw van stoffen (stof klas 3) Chemisch rekenen Bindingen	P	55	2/9		(1)
2	Chemisch rekenen, Zouten B-toets* Gedeeltelijk in lestijd en gedeeltelijk als huiswerk	Chemisch rekenen, Zouten	P B*	55	2/9 1/9	(B1) 1/17	+/- 5 uren nodig buiten de lessen
3	Chemisch rekenen. Zouten Koolstofchemie	Chemisch rekenen Zouten, Koolstofchemie, Bindingen	TT (week 5) A	40 90	1/9 3/9	(A1) 1/17	Week 5
4	Geen scheikunde	Geen toets					
Weging SE totaal	Klas 5 8/17	klas 6 7/17					

* Gedurende het gehele jaar worden practica uitgevoerd die deel uitmaken van de B-toets. Dus aan het eind van periode 2 wordt een voorlopig cijfer van de B-toets bekend gemaakt.

(1) Er kunnen gedurende de schooljaar korte bonus-SO's afgenomen worden, die een verhoging van de proefwerk cijfers kunnen opleveren. Deze bonus SO's zijn niet gecoördineerd en niet dezelfde voor alle klassen. Leerlingen die op de dag van de bonus-SO absent zijn kunnen de bonus-SO niet inhalen.

Klas 4	Biologie		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal / 5	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Geen Biologie						
2	Cel biologie Voortplanting	Hfst 4, boek 4VWO	P	55	1x		Huiswerkcijfers worden opgenomen in het proefwerkcijfer
3	Genetica Gedrag	Hfst 1, 4, 6 & 7, boek 4VWO Genetica	A S.O.	90 30	2x 0,5x	(A1) 2/13	
4	Gedrag	Onderzoek / Hfst 5 boek 4VWO Vaardigheden gehele jaar (practicumschrift)	B C S.O.		1x 0,5x	(B1) 1/13	Practicumschrift moet als voldoende zijn afgetekend voor het gehele jaar Extra opdracht
Weging SE totaal	Klas 5 (A2) 2/13 + (A3) 2/13 + (B2) 2/13	klas 6 (A4) 2/13 + (A5) 2/13					

Klas 4	Onderzoek en Ontwerpen (O&O)		Toetssoort	(SLU)	Weging overgang totaal / 4	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V			
1	Project: wordt bekend aan het begin van het schooljaar	Project: wordt bekend aan het begin van het schooljaar	PO 1	40	1	Elk cijfer bestaat uit: Individueel cijfer (20%) Product cijfer (40%) Proces cijfer (40%)
2	Project wordt bekend aan het begin van de periode	Project wordt bekend aan het begin van de periode	PO 2	40	1	
3	Keuzeopdrachten	Projecten worden bekend aan het begin van de periode	Tussen- verslag	40		Tussenverslag = Acquisitieverlag, TOP & Individuele verdieping PO 3
4	Vervolg keuzeopdrachten	Verder werken aan het gekozen project van P3. Portfolio	PO 3 C	40	2	
Weging SE totaal	Klas 5 (B1) 2/10 + (B2) 3/10	klas 6 (B3) 5/10 totale tijd Meesterproef 200 uur (120 + 80 van PWS)				

Klas 4	Tekenen		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal / 4	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1							
2	Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing periode 1400-1800	Praktijk opdracht Domein B: Praktijk Subdomein A2: Beschouwen	B oefen* (=PO)		1	-	* De B-toetsen zijn oefentoetsen en tellen niet mee voor het SE
3	Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing periode 19e eeuw	Praktijk opdracht Romantiek Domein B: Praktijk Subdomein A2: Beschouwen	B oefen* (=PO)		1	-	* De B-toetsen zijn oefentoetsen en tellen niet mee voor het SE P (60)
4	Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing 20e eeuw	Praktische opdracht kennismaking met procesmatig werken CPE Domein B: Praktijk BLZ 82 T/M 123 Kunst op niveau en presentatie materiaal docent. Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren. Subdomein A2: Beschouwen	B oefen* (=PO) P (55)		1 1	-	* De B-toetsen zijn oefentoetsen en tellen niet mee voor het SE
Weging SE totaal	Klas 5 (B1) 1/16 + (B2) 1/16 + (B3) 1/16 + (A1) 4/16 + (B4) 1/16	klas 6 (B5) 4/16 + (A2) 4/16					

Klas 4	Lichamelijke Opvoeding		Toetssoort	tijds duur	Weging overgang totaal /	Weging SE*	opmerkingen
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V				
1	Atletiek Spel	Discuswerpen	nvt	nvt	Afhankelijk van het aantal getoetste onder- delen		Indrukcijfer. Zie bijlage LO
2	Terugslagspelen Turnen / Freerunning	Squash: Spelkennis en vaardigheden	nvt	nvt	idem		Indrukcijfer
3	Spel Boksen	Boksvaardigheden	nvt	nvt	idem		indrukcijfer
4	Atletiek Spel	Rugby	nvt	nvt	nvt		indrukcijfer
Weging SE totaal	NVT	NVT					

Klas 4	Rekenen*		Toetssoort + duur
Periode	Globale Leerstof	Toetsstof (precies)	P/A/B/C/V/PO
1	Oefenmateriaal niveau 3F	referentieniveau rekenen: 3F	
2	Oefenmateriaal niveau 3F	referentieniveau rekenen: 3F	P 55 begin P2
3			
4			

Leerlingen krijgen (oefen)rekenmateriaal via Itslearning en docent wiskunde, aan het begin van periode 2 volgt dan proefwerk rekenen (rekentoets).

Indien een leerling onvoldoende scoort op dit proefwerk volgt er extra oefenmateriaal.

De leerlingen kunnen de rekentoets opnieuw maken in periode 3. Het hoogste cijfer telt en deze herkansing gaat niet af van de andere herkansingen. Het cijfer wordt vermeld op het eindrapport en telt mee voor de overgang

4 EXAMENREGELGEVING

Onderdelen van het schoolexamen kunnen al vanaf klas 4 tot en met klas 6 worden afgenomen. Daarom moeten leerlingen vanaf het begin van klas 4 duidelijk weten welke toetsen in welk leerjaar afgenomen worden, welke alleen meetellen voor de overgang, welke meetellen voor de overgang en het Schoolexamen en welke alleen voor dit laatste meetellen. Ook de weging van de toetsen zowel voor de overgang als voor het examendossier moet bekend zijn, evenals de herkansingsregeling voor beide. Ten slotte lijkt het voor een goed zicht op het hele proces ook van belang de inhoudelijke kant van het eindexamen te vermelden.

Hierna worden de volgende onderdelen besproken:

1. Examens in de Tweede Fase:
 - a. Centraal examen en schoolexamen
 - b. Slaag-/zakregeling
 - c. Examendossier
2. Praktische opdrachten, handelingsdeel en het examendossier
3. Verschil van mening over de beoordeling
4. De schoolexamencommissie
5. Deelname aan de toetsen
6. Ontheffingen
7. Examenreglement v.w.o.-h.a.v.o.-v.m.b.o. van Openbaar Onderwijs Groep Groningen.

2.5. Examens in de Tweede Fase

4.1.1. Centraal Examen (CE), Schoolexamen (SE) en het combinatiecijfer

Vakken met uitsluitend een Centraal examen

Rekenen is het enige examenvak met alleen een centraal examen. Het examen rekenen wordt digitaal afgenomen in klas 5 (tenzij het ministerie met aanvullende aanwijzingen komt). Daarmee wordt in 2020-2020 (klas 5) dit onderdeel van het examen alvast afgesloten.

Vakken met een Schoolexamen en een Centraal Examen:

Nederlands	alle moderne vreemde talen
Latijn	Grieks
Economie	geschiedenis
Aardrijkskunde	filosofie
Tehatex	wiskunde
Scheikunde	natuurkunde
biologie	

In principe hebben het Centraal Examen en het Schoolexamen steeds betrekking op verschillende onderdelen van het examenprogramma en zijn ze dus complementair. Dat is niet het geval bij wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie en economie. Bij deze vakken bestaat inhoudelijke overlap tussen het Centraal Examen en het Schoolexamen.

Vakken met uitsluitend een Schoolexamen:

Maatschappijleer; Lichamelijke opvoeding; O&O, wiskunde D

Combinatiecijfer

Het vak Maatschappijleer wordt afgerond op 0 decimalen en vormt samen met het op 0 decimalen afgeronde cijfer voor het PWS het combinatiecijfer. Alle 2 onderdelen wegen even zwaar en worden dus vóór de berekening afgerond! Dit combinatiecijfer telt op de eindlijst op dezelfde manier mee als een vak met alleen een schoolexamen. Voor deze onderdelen geldt dat minimaal een 4 moet zijn behaald.

4.1.2 De afronding van SE's, CE's en Eindcijfers

In onderstaande wordt onderscheid gemaakt tussen 3 soorten cijfers: *SE-eindcijfer*, *CE-cijfer* en *eindcijfer*. Het *SE-eindcijfer* is het gemiddelde van alle schoolexamens: afgerond op een rond getal (zonder decimalen) wanneer het een vak met alleen een schoolexamen betreft; afgerond op een cijfer met 1 decimaal wanneer het een vak met SE en CE betreft.

* afronding van *SE-eindcijfers* voor vakken met SE en CE:

5,44 -> 5,4

5,45 -> 5,5

* afronding van *SE-eindcijfers* voor vakken met alleen SE:

5,44 -> 5,4 -> 5

5,45 -> 5,5 -> 6

Het *CE-cijfer* is altijd een cijfer met 1 decimaal.

Het *eindcijfer* is in geval van vakken met alleen een SE altijd het op 0 decimalen afgeronde *SE-eindcijfer* (zie boven). In geval van vakken met SE en CE, is het *eindcijfer* het op 0 decimalen afgeronde gemiddelde van het op 1 decimaal afgerond *SE-eindcijfer* en het op 1 decimaal afgeronde *CE-cijfer*. Wanneer de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bij vakken met een CE wordt bij de afronding dus NIET gekeken naar het tweede decimaal.

- SE = 7,4; CE = 7,6 -> gemiddeld 7,5 -> *eindcijfer* 8
- SE = 5,4; CE = 5,5 -> gemiddeld 5,45 -> *eindcijfer* 5

4.1.3 Slaag-/zakregeling (zie examenbesluit, artikel 49)

Volgens het eindexamenbesluit is een leerling geslaagd als hij:

- a. voor al zijn vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* een 6 of meer heeft behaald;
- b. voor één van zijn vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* een 5 en voor de overige vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* een 6 of meer heeft behaald;
- c. voor één van zijn vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* 4 en voor de overige vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de *eindcijfers* tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
- d. voor twee van zijn vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld als *eindcijfer* 4 en voor één van deze vakken als *eindcijfer* 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een *eindcijfer* is vastgesteld, als *eindcijfer* 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de *eindcijfers* tenminste 6,0 bedraagt;

- e. voor alle vakken op het centraal examen (CE) gemiddeld een 5,5 heeft behaald (m.a.w.: als het gemiddelde van alle *CE-cijfers* gemiddeld een 5,5 is);
- f. voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde als eindcijfer minimaal een 6 en ten hoogste één 5 heeft behaald.

Bovendien geldt dat geen van de eindcijfers van onderdelen van het combinatiecijfer, lager is dan 4, en dat het vak lichamelijke opvoeding beoordeeld is als “voldoende” of “goed”.

4.1.4 Aantekening ‘cum laude’

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer, en de vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie ‘voldoende’ voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 examenbesluit VO.

4.1.5 Examendossier

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. In de bovenbouw van het VWO werkt de leerling aan de samenstelling van het examendossier en aan het voldoen aan de eisen die aan dit dossier gesteld worden.

Het examendossier is dus enerzijds een overzicht van eisen waaraan de leerling moet voldoen, met de daarbij behorende gewichten voor de verschillende onderdelen. Anderzijds bevat het alle SE-toetsen die de leerlingen voor het vak heeft afgelegd. Het examendossier wordt door de school bewaard tot een half jaar na het CSE. Leerlingen die onderdelen van hun examendossier na afloop daarvan willen ophalen, kunnen daartoe een schriftelijk verzoek indienen bij de examensecretaris van klas 6.

Inhoud van het examendossier

In de examenprogramma’s van de diverse vakken is beschreven welke onderdelen in het Schoolexamen aan de orde moeten komen. Tevens is aangegeven welke toetsvormen in het examendossier gehanteerd worden.

Voor de meeste vakken is daarbij de volgende indeling gehanteerd:

- a. toetsen met gesloten en/of open vragen (A-toetsen)
- b. praktische opdrachten (B-toetsen)
- c. handelingsdeel (totaal van C-toetsen)

4.2 Praktische opdrachten, handelingsdeel, examendossier

4.2.1 Praktische opdrachten

Praktische opdrachten (B-toetsen) zijn bedoeld om vaardigheden te toetsen. Een praktische opdracht in het kader van het Schoolexamen heeft een beperkte studielast (10 tot 20 uur) en een concreet eindresultaat. Het gaat echter niet alleen om het eindproduct, maar ook om het proces waarin diverse vaardigheidselementen geïntegreerd moeten worden gebruikt. De leerling moet zijn activiteiten documenteren in een logboek of in een andere, door de docent vast te stellen vorm, zodat deze door de docent bij de beoordeling betrokken kunnen worden.

4.2.2 Handelingsdeel

Het handelingsdeel betreft C-toetsen die vooral bij de talen voorkomen (zie toetsoverzicht). Verder behoren daartoe opdrachten om een museum of tentoonstelling te bezoeken, een televisieprogramma te bekijken of andere soortgelijke opdrachten. Ook de eindtermen op het gebied van oriëntatie op studie en beroep zijn in het handelingsdeel geplaatst.

Kenmerkend voor de activiteiten in het handelingsdeel is het gegeven dat de leerling deze met goed gevolg heeft uitgevoerd. De beoordeling voor het Schoolexamen beperkt zich dan ook tot de uitspraak 'naar behoren gedaan'. Indien een opdracht niet naar behoren uitgevoerd is, kan een herhalingsopdracht volgen.

4.2.3 Afsluiting van het examendossier

Het Schoolexamen als geheel wordt formeel afgesloten aan het einde van de opleiding. In de praktijk is er sprake van een flexibele afsluiting. Onderdelen van het School-examen worden namelijk gedurende de hele Tweede Fase afgesloten.

De leerling heeft aan de eisen van het Schoolexamen voldaan als alle toetsen zijn afgelegd (voorzien zijn van een cijfer) en alle voorgeschreven handelingen en activiteiten naar behoren zijn uitgevoerd. Aan deze laatste onderdelen zal geen cijfer worden toegekend. De examinator stelt aan de hand van een notitie vast of een handelingsactiviteit naar behoren is uitgevoerd. Deze notitie maakt onderdeel uit van het examendossier.

Het examendossier moet zijn afgesloten voordat een leerling kan deelnemen aan het Centraal Examen.

4.3 Verschil van mening over de beoordeling

De examinator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.

Als een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.

Wanneer een leerling en een docent van mening verschillen over de beoordeling van een toets, geldt de volgende regeling. In principe beslist de docent. Alleen als de standpunten zeer ver uiteen liggen kan de leerling zich tot de mentor wenden, die – de docent gehoord hebbende

– een beslissing neemt, in overleg met de directie. De leerling moet binnen 14 dagen na teruggave van het cijfer dit bezwaar indienen bij de coördinator. Als de leerling zich ook met het besluit van de coördinator niet kan verenigen, kan hij zich binnen 14 dagen schriftelijk richten tot de Schoolexamencommissie. Dit schrijven dient de gronden voor het meningsverschil te bevatten en mede ondertekend te zijn door een van de wettelijke vertegenwoordigers. Binnen wederom 14 dagen doet de commissie een bindende uitspraak.

4.4 De Schoolexamencommissie

De Schoolexamencommissie kent de volgende vaste leden:

Voorzitter	De heer M.H.C. van Daal, rector
Eindexamensecretaris	Mevrouw P.S. Gombert
	De heer M.T. de Vroome, conrector bovenbouw

4.5 Deelname aan de toetsen

- 1 Wanneer een leerling aan een theoretische toets (A-toets) deelneemt, geeft hij daarmee te kennen dat hij zich lichamelijk en geestelijk in staat acht het betreffende onderdeel af te leggen. Het is dus niet mogelijk **achteraf** vast te stellen dat de lichamelijke en/of geestelijke gesteldheid om de toets af te leggen ontoereikend was.
- 2 Wanneer een leerling verhinderd is aan een toets deel te nemen, doet een wettelijke vertegenwoordiger daarvan vóór de aanvang van de toets mededeling aan de school. Een telefonische mededeling dient later schriftelijk bevestigd te worden. De directie beoordeelt de geldigheid van de reden van verhindering.
- 3 Een in eerste instantie gemiste toets kan, met uitzondering van het gestelde onder Herkansingsregeling, slechts ingehaald en niet herkanst worden.

4.6 Onregelmatigheden

- 1 Als een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen; indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen;
 - e een sanctie in lijn met het PTA van het betreffende leerjaar.

3. De directeur deelt zijn beslissing binnen twee werkdagen na constatering van de onregelmatigheid schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op het bepaalde in dit artikel, lid 4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift gezonden aan ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, als deze minderjarig is, en aan het College van Bestuur en de inspectie.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het College van Bestuur in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag een directeur geen deel uitmaken. In overeenstemming met artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO wordt het beroep binnen vijf werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van sub d van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

4.6.1. Commissie van beroep

De commissie van beroep bestaat uit drie leden, die in dienst zijn van het bevoegd gezag. In de commissie zitten in ieder geval een onderwijskundig beleidsmedewerker en de bestuurssecretaris. De bestuurssecretaris zal als secretaris fungeren. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter. In de commissie zitten geen medewerkers van de scholen van voortgezet openbaar onderwijs van Openbaar Onderwijs Groep Groningen.

Het adres van de commissie van beroep is: Openbaar Onderwijs Groep Groningen, Postbus 744, 9700 AS Groningen.

4.7 Ontheffingen

Als een leerling vanwege zijn lichamelijke gesteldheid langdurig niet in staat is het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding te volgen, kan het bevoegd gezag na overleg met de leerling en een van zijn wettelijke vertegenwoordigers aan deze leerling ontheffing van deelname aan het onderwijs in dit deelvak verlenen. De inspectie wordt van deze ontheffing in kennis gesteld onder vermelding van de gronden waarop deze berust.

In overleg met de sectie LO zal omschreven worden onder welke voorwaarden een leerling in aanmerking kan komen een ontheffing voor dit vak.

In overleg met het IBAT (Intern BegeleidingsAdviesTeam) zal worden omschreven onder welke voorwaarden een leerling in aanmerking kan komen voor een dyslexieverklaring en zal worden onderzocht of dit grond kan zijn voor een ontheffing voor (een deel van) een vak.

4.8 Examenreglement v.w.o.-h.a.v.o.-v.m.b.o. van Openbaar Onderwijs Groep Groningen en Examenbesluit.

Tot dit PTA behoren:

- a. het *Examenreglement v.w.o.-h.a.v.o.-v.m.b.o. van Openbaar Onderwijs Groep Groningen*. Deze regeling ligt ter inzage bij het kantoor van de Openbaar Onderwijs Groep Groningen,

Leonard Springerlaan 39, 9727 KB Groningen. Tevens is deze regeling opgenomen in de digitale versie van het PTA klas 4 zoals die te vinden is op de website van de school.

- b. Het Examenbesluit VWO-HAVO-VMBO. Ook deze regeling is opgenomen in de digitale versie het PTA klas 4 zoals die te vinden is op de website van de school.

5 Bijlagen

Bijlage 1. De Mediatheek en de Koepel

De mediatheek

In de mediatheek staan naast boeken, tijdschriften en knipselmappen ook computers waarmee informatie gezocht kan worden op het internet. Uit veiligheidsoverwegingen is de toegang tot het internet deels ingeperkt. Dit is ook van invloed op de bereikbaarheid van diverse sites van microsoft (incl. live en hotmail). Stuur daarom altijd een kopie van het werk dat je nodig hebt naar je schoolmail. Problemen op dit vlak kun je voorleggen aan de systeembeheerder(s).

Verder zijn in de mediatheek een printer en een kopieerapparaat, waarop je tegen betaling dingen kunt reproduceren. Bij problemen met kopiëren en afdrukken kun je mevrouw Kleine, raadplegen.

De regels die in acht moeten worden genomen bij gebruik van de mediatheek zijn te vinden in de schoolgids.

De Koepel

“De Koepel” (T28 + T29) is GEEN studieruimte, maar een modern leslokaal. Het is dan ook niet toegestaan hier zonder begeleiding te werken.

Bijlage 2: Informatie via website, Zermelo en leerlingenmail

Het adres van de website is www.praedinius.nl.

Op de site staan verslagen van gebeurtenissen, belangrijke informatie en actueel nieuws.

Wie op school ingelogd is, heeft ook ruimte op de schoolcomputers beschikbaar waar materiaal kan worden opgeslagen zoals (concept-)verslagen en leesdossiers. Maar bewaar van alles ook een eigen kopie elders, want er wordt zo nu en dan grondig opgeschoond.

De bovenbouwondersteuner, mentoren en de meldkamerfunctionaris zullen berichten versturen via het Praedinius-mailadres.

Je moet daarom elke dag je Praedinius-mail lezen.

Als je wilt dat mail via dit adres naar een of meer van je privé-adressen wordt doorgestuurd, moet je daar zelf voor zorgen.

Bijlage 3: Toelichting bij PTA voor lichamelijke opvoeding.

Het cijfer LO klas 4 heeft betrekking op de domeinen A tot en met E (met dien verstande dat de eindtermen uit de domeinen A en C, D en E slechts in samenhang met domein B aan bod komen).

Domein A: Algemene doelstellingen

De kandidaat kan op verantwoorde en perspectiefrijke wijze en met plezier in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur, en kan aangeven in hoeverre hij daaraan -ook in de toekomst- kan en wil deelnemen.

Domein B: Bewegen

De kandidaat kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om:

- verbreding (leren van nieuwe activiteiten) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden.
- in elk geval uit het activiteitengebied spelen een slag- en loopspel, twee doelspelen en een terugslagspel.
- minimaal twee bewegingsactiviteiten uit een door de school gedaan aanbod voor de activiteitengebieden turnen, atletiek, bewegen op muziek en zelfverdediging.

Domein C: Bewegen en regelen

De kandidaat kan (samen met anderen) ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om:

- bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden.
- minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach/begeleider, scheidsrechter/jurylid en organisator.

Domein D: Bewegen en gezondheid

De kandidaat kan op basis van eigen ervaring met en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de (beleving van) gezondheid in brede zin verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties, en een trainingsprogramma opstellen dat past bij de eigen mogelijkheden.

Domein E: Bewegen en samenleving

De kandidaat kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.

- Het vak L.O. behoort tot de vakken die met een schoolexamen worden afgesloten. Dus met een examendossier dat 'voldoende' afgesloten dient te worden.
- Leerlingen moeten 100% van de lessen aanwezig zijn, ook bij een blessure, ziekte of andere situatie waarbij de leerling wel aanwezig kan zijn maar niet mee kan sporten. De leerling meldt zich in dat geval met een briefje van de ouders/verzorgers bij de docent L.O. Hij krijgt dan een organiserende of begeleidende taak in de les. Indien helemaal niet aanwezig geweest (en geen contact) wordt er geen periodecijfer genoteerd.
- Alleen in geval van ziekte of langdurige blessure kan, in overleg met de docent L.O., afgeweken worden van de 100% aanwezigheidsnorm.
- Indien een leerling niet in staat was bij de les aanwezig te zijn, is het de verantwoordelijkheid van de leerling de reden hiervan zo spoedig mogelijk te melden aan de docent L.O. Indien hij/zij dit verzuimd wordt de afwezigheid als ongeoorloofd beschouwd in de docent zijn of haar administratie.
- Wanneer een leerling twee of meer lessen mist in een periode wordt dat meegenomen in

het indrukcijfer. Is dat cijfer onvoldoende, dan kan deze door het maken van een vervangende opdracht aangepast worden. Uiteraard alleen bij een voldoende beoordeling voor deze opdracht.

- In bijzondere omstandigheden kan ontheffing worden verkregen voor het voldoen aan de eindtermen.

Bijlage 4: Overstap wiskunde B naar wiskunde A

Onder de volgende voorwaarden is een overstap van wiskunde B naar wiskunde A mogelijk:

- De leerling maakt zo snel mogelijk na afloop van periode 1 bij de docent en mentor bekend dat hij wil overstappen van wiskunde B naar wiskunde A.
- Het cijfer wiskunde B van periode 1 blijft staan voor het eindrapport. De leerling doet de rest van het jaar de toetsen van wiskunde A, ook van periode 2.
- Een leerling die bevorderd is van klas 4 naar klas 5 kan besluiten over te stappen van wiskunde B naar wiskunde A. De leerling doet dan vrijwillig een overstapprogramma. Hierover hoeft geen toets gemaakt te worden.
- Indien de leerling een herexamen wiskunde krijgt opgelegd, geldt hetgeen hierover in het PTA is gesteld.

Leerlingen die overstappen krijgen werkwijzers van de sectie wiskunde en hebben zelf de verantwoordelijkheid om de achterstand goed te maken. Docenten wiskunde geven geen extra begeleiding, tenzij dat door de directie wordt gevraagd.

Verzoeken om over te stappen worden in volgorde van binnenkomst behandeld. Mocht door overstappen de grootte van wiskunde A klassen het gestelde maximum overschrijden, dan wordt het verzoek om over te stappen afgewezen.